

VEČERNJI ENTERTEJMENT I KOKOSOVE PALME

Igraj, Kornelija, zakotrljaj se na podijumu, tvoje oči, modri oblaci, neka prete i sevaju, neka se nadnose, sa nesumnjivim autoritetom, tako je, izađi pravo pred crnca, dignutog nosa kako samo ti znaš, neka ga udari grom ili struja na onim klavijaturama, nek mu se raspletu dredovi, jer uvek si volela rege, pretila mi Jamajkom na kojoj nikad nisam bio, a za mene bi to bila božja kazna – „No Woman No Cry“ – ali ko sam ja da se hvalim muzičkim ukusom, svim tim orijentalnim naricaljkama kojima sam od malih nogu dojen i zadojen, pretila si mi Jamajkom koju nisam želeo da vidim, pošto nikad nisam delio tvoju malograđansku sklonost ka tropskim destinacijama, a jednom si mi pretila čak i razvodom, pa smo spiskali celo malo bogatstvo na tvoje Balijske, Kostarike i Mauricijuse, Kornelija, kako mi sad sve to izgleda smešno, ne znam zašto sam se bunio, kakav sam to ponos i inat isterivao, a ovde sam te doveo sam, iznenadio te, na ovo malo ostrvo, *all inclusive*, sa *waterfront* vilom koja gleda prema zapadu, sa ona dva-tri majmuna trenirana da se za sekund uzveru uz stabla palmi da bi dohvatili kokos, sa švedskim stolom, akvabikom, spa-centrom i solidnim večernjim programom – „*Schatz*“, rekla si pre neki dan kad sam nas krišom spakovao za put, „kakvo mi sad to iznenađenje spremaš, hoćeš li se konačno smilovati da me ubiješ, ili makar da mi pomogneš da umrem“ – ali ti to ne razumeš, Kornelija, ja možda jesam pomalo grub, primitivan ponekad, ali nisam ubica, naročito ne sada i posle svega, tako je, igray, svi te gledaju i tapšu ti, kao nekad, imala si tada određeni broj godina, to je još bilo u vreme kad su godine činile razliku, četrdeset i pet, ali si mi rekla da ti je četrdeset, što mi je bilo beskrajno simpatično, jer video sam pre toga tvoj „bundespassoš“ i gledao sam te kako crveni kad sam izjavio kako sam bio uveren da ti je trideset i pet, a ja sam sa trideset, dve godine posle ratišta, umeo i dalje tek da mucam na tom tvom hrskavom i krckavom jeziku, kako je samo bilo smešno izjavljivati ti ljubav, laskati ti, biti nežan, pa čak i psovati te na ovom nemačkom, toliko nezgrapno grubom da je svaka priča o osećanjima bila kao ono o slonu i prodavnici porcelana, sve je zvučalo kao vic, naročito meni, sa lažnim češkim pasošem u to vreme, to mi je bio treći, meni koji sam prve reči sricao na gradilištima od Gelzenkirhena do Koblenca, od Frajburga do Kelna, sve dok se nisam dokopao C-kategorije i seo u kamion, što je bio gospodski posao u poređenju sa svim ostalim, pa je i pored toga tamo u tim tvojim krugovima bilo nezamislivo da neko kao ja uopšte priđe nekom kao ti, osim u petparačkim romanima, ali ja sam u to vreme upravo i bio petparački lik, tipična balkanska bitanga sa pedigreeom laktaroša i bestidnog „aufštajgera“ – mnogo sam voleo tu reč – nisam, dakle, imao mnogo toga da izgubim kada sam odlučio da ti priđem one večeri u pozorištu, tebi, mladoj udovici, a dobro sam se raspitao i pošteno platio informantima, sve su mi rekli, i CIA i KGB i Štazi bi im pozavideli na tome šta su mi sve ispričali o tebi za dve hiljadarke, bio je to ceo izveštaj, i za tvog pokojnog grofa i gde mu pališ sveću i gde ti je kuća i gde jedeš kolače i kada ideš u ono prokletu pozorište, tako sam ga mrzeo, tako sam

mrzeo ono šanirano odelo u kojem sam morao da sedim dok ne ulovim tvoj pogled, one babe i dede u publici, svu tu uštogljenost, a onda, one večeri u foajeu kada sam ti konačno prišao, ne znam šta se desilo, jer znao sam ceo tekst, nečim si me kupila, začarala me i raščarala, možda onom arijevskom lepotom koja se gasila, tvojim lako pegavim licem i retkim obrvama, kosom koja je imala boju slame, sena, zrelog žita, ne znam čega, ma nije to bila ni lepota, jer da se ne lažemo, starila si, nisi ni bila svesna da stariš, sita od senilne gospode mučene svojim prostatama veličine pesnice koje su ih svaki čas gonile pred pisoare, da se ispovede svojoj nemoći, a da ti posle, večito zaboravljajući gde su stali, pričaju o Strinbergu, Fasbinderu i Vendersu, a naravno i o tvom pokojnom mužu kojeg su, ah, toliko poštovali, proždirući očima u prolazu tvoju zadnjicu i tvoj izdašni dekolte, i samo si s takvima tih dana imala posla, tako da je moja pojava te večeri sigurno delovala osvežavajuće i budila izvesnu radoznalost, izvesnu, ali ne i dovoljnu, jer bilo je teško, ako ne i nemoguće, probiti oklop tvoje nadmene ravnodušnosti, tako da sam morao da improvizujem, shvativši u magnovenju da može da mi pomogne samo neviđena drskost, i onda sam, u onom prokletom foajeu, mada sam napamet znao ceo izmišljeni tekst, otvorio karte i sipao, sipao i sipao, mucajući, jedva nabadajući reči, da sam ilegalac sa tri pasoša, lagao te da me policija juri zbog tri oružane pljačke, a bila je samo jedna, ona na benzinskoj pumpi u Baden Badenu zbog koje me niko nije jurio, da radim na građevini i vozim kamion, ali da je to samo paravan za trgovinu drogom i oružjem i belim robljem, ovde sam opet malo preterao, zbog estetike i retorskog efekta svakako, da sam ratovao u Bosni, Hrvatskoj i nešto kratko na Kosovu, odakle sam zapalio preko Makedonije za Grčku, da sam tamo video i radio svašta, da me je jurio čak i Haški tribunal, za neka svedočenja doduše, što je bila tek poluistina jer me niko nije jurio, sam sam se prijavio da pokopam onog idiota, da sam nekad učio školu, da sam sa druge godine prava pobegao pravo u Vukovar, sve takve stvari sam ti pričao u onom foajeu, sećaš se, u pauzi *Seviljskog berberina*, celih petnaest minuta, toliko dugo da si zakašnila na nastavak, na poluuličnom dijalektu, mešavini „Nemačkog u 100 lekcija“ i slenga sa gradilišta, sa ponekom rečju koju sam pokupio u pozorištu, posle si mi pričala da si se zamalo uzdržala da ne prasneš u smeh zbog tog mog nemačkog, da mi nisi verovala ni reč, da si mislila da sam ili lud ili prevejani zajebant, ali te je zapanjila moja mirnoća, Kornelija, čudila si se, kažeš, što sam sve te stvari pričao savršeno mirno, a bila si odlična glumica, jer video sam da glumiš onu treptavu zblanutost, da pomalo izveštačeno držiš svoja prelepa usta poluotvorenim, jer bio je onaj jedan osmeh koji te je odao, i oči, one male bore u uglovima očiju su te odale, video sam da me žališ i da me želiš u isti mah, bio sam lep, nije da nisam, pun sebe, drzak do pucanja i naravno da sam u tvom glasu čuo vrcavost, kada si me nakon dugog ćutanja i nakon što se foaje ispraznio upitala: „Kako ja Vama mogu da pomognem“, jer oboje smo znali da je to retorsko pitanje i da nam nema pomoći, ni tebi ni meni, a posle toga je sve bilo istorija, jer odgovorio sam ti, i tad si se odjednom uozbiljila, da već mesecima mislim na tebe i da te u stopu pratim, da znam gde jedeš sladoled i da ne voliš vanilu, da znam koliki bakšiš ostavljaš kojem konobaru u Leopoldštrase, da je kod mene jedan tvoj kišobran koji si zaboravila na klupi u Englišgartenu, da znam ko su ti drugarice i da si čarobna – „cauberhaft“, jedva sam izgovorio tu reč – i da imam samo jednu želju, da te vidim голу i da te danima ne ispuštam iz ruku, a posle toga sam ti najkulturnije ostavio vizitkartu, poklonio se i udaljio se laganim, dostojanstvenim korakom, ali ne nazad

na *Berberina*, nego napolje iz tog prokletog pozorišta u koje više nikad nisam kročio, dobro, osim ono jednom kad si me jedva nagovorila, „da osvežimo sećanje“, čudila si se kako sam posle cele ispovesti bio miran, a samo sam ja znao da mi je srce bilo u grlu i kako je lupalo, s obzirom na to da si me imala u šaci, da si mogla da okreneš policiju, da su mogli da me spakuju odmah tu na ulici, na putu u ono moje buđavo potkrovlje u kojem sam tada živeo i u kojem smo prvi put vodili ljubav, ali ne odmah, prošlo je mesec ili dva pre nego što si mi se javila, što je bilo sigurno kao sudbina, to da ćeš mi se javiti, pokucala si na vrata i rekla mi: „Vitolde, došla sam po kišobran“, a ja sam ti rekao da nisam Vitold i da je to samo neki pokojni Poljak sa vizitkarte, neki pisac, a onda je sve krenulo svojim tokom, zvala si to strast – moj bože: „lajdenšaft“, kako odvratno zvuči ta reč – sricala si ponešto na srpskom, naučio sam te psovka, potezala si veze u landratsamtu, u imigracionom i u policiji, krila me, čekala sa mnom u svim onim redovima, udesila stvari oko venčanja – diskretno, otmeno, dostojanstveno, kako samo ti umeš – uzela si i moje prezime, odrekla se s velikim apetitom onog „fon“, rekla si da ti se smučilo, što je bilo tek poluistina, znam da ti je teško palo, ali je moje „ić“ bilo investicija u budućnost, do koje ti je uvek i isključivo bilo stalo, pročitala si kod nekog Španca i često citirala da je „čovek futurističko biće“, a ja sam obećavao, obećavao i obećavao, Kornelija, nikad mi nije bio problem da obećavam, jer moje srce je pravi kupleraj, možda i veći od onog u kojem si radila u mladosti, pre onog grofa, jeste, naravno da sam znao unapred, jer tvoju biografiju sam uredno platilo i moji informanti nisu me prevarili, ali sam čekao, čekao godinama da se ispovediš – „Schatz, moram nešto da ti ispričam o sebi, nešto važno, iz mladosti, čega se stidim“ – ali bi bilo velika iluzija, a i sama znaš koliko mrzim samozavaravanje, kada bih ti rekao da sam te tog trenutka, posle te ispovesti definitivno imao u šaci, jer kako da imaš u šaci nekog ko je i sam prodao dušu, pa sam te ponosno, kada su papiri bili čisti, ona vojna poternica povučena i dušmani uredno isplaćeni, odveo u svoje selo i predstavio majci, sećaš se kako je plakala žurno brišući ruke o kecelju dok je izlazila iz suterena i gegavo žurila da te zagrlji, laka joj zemlja, i ocu, koji te i dan-danas, i sa onog sveta proklinje i jebe ti majku germansku jer si mu upropastila sina, ali znaš i sama da to nema veze s tobom, taj je mrzeo Nemce zbog svog oca koji se osušio u Buhenvald, pa sam te vodio na livade gde sam čuvao stoku, na zakorovljeno igralište na kojem sam davao prve golove u drugoj pomoravskoj, tu negde je bio i onaj žbun gde sam izgubio nevinost sa ludom Marom nimfomankom, ali to sam prećutao, i na ratište sam te odveo, rupe od metaka na zidovima i dalje su bile sveže, ljudi se nisu vratili, život nikako nije počinjao iznova, i u nikad sivlju prestonicu i u studentski dom sam te odveo, i na Kalemegdan, i na Zvezdin stadion odakle su nas regrutovali pravo za Vukovar, svuda sam te vodio, celo jedno leto, a ti si me strpljivo pratila i pažljivo zapitkivala, puštala me da pričam, da pretlačem svoju mladost u jezik, ubijajući je, jer ništa ne ubija tako kao jezik, ovaj tvoj naročito, pratila si me jer si znala da će mi se smučiti, Kornelija, i da se više nikad neću vratiti, u to nešto što vi zovete „hajmat“, a kod nas zvuči još grđe, „zavičaj“, kao kad zavijaš čaj, tako je, neki otrovan, gorak, pa onda sipaš šećer i još šećera i samo šećera, sve dok te godine ne pregaze, a objektivno znaš da tamo nema ničeg slatkog, ničeg vrednog nostalgije, samo Ti nekada koji se suočavaš sa Tobom sadašnjim, samo Ti koji žališ Sebe, samoraspinješ se, samo jedno Sada koje žali jedno Nekad, i obrnuto, a sve je to sranje, da izvineš, Kornelija, i zato više nikad nisam otišao, čak ni na sve one sahrane, a posle tog leta su došle one godine,

skoro dvadeset, u kojima si uradila sa mnom sve što si htela, godine moje zahvalnosti, odricanja, one vajne integracije u tvoje napredno društvo, rado sam igrao tu igru, puštao te da budeš kolonizator koji civilizuje divljaka, puštao te jer mi je bilo žao da ti kažem da Hannibal više nije pred vratima, da su varvari odavno ušli u kuću, obeščastili vam device, pootvarali ormare i shvatili: ne koliko su sami bili primitivni, nego koliko je cela ta vaša otmenost jedna velika laž, kićena tankim slojem zlata preko baroknih raspeća u raskošnim crkvama, pojma nemam kako si uspevala da se moliš usred tog kića, ali radio sam tih godina sve da ti udovoljim, majko božja, cela školska lektira koju si me naterala da pročitam, opet pod pretnjom razvodom, jebali te onaj zakukuljeni Deblin i Hajnrih Man i njegov *Podanik*, sve dok mi nemački nije bio „hohartih“, sve dok nisi bila oduševljena svojim divljakom, godine večernjih škola i kurseva, a sve vreme posao, jer poludeo bih da nisam radio, ali ne fizikalija, nego kancelarija, odelo, kravata, ceo biznis sa preprodajom medicinske opreme, izmislio sam ceo jedan novi trgovački sektor, kao da sam znao, slutio, video, tvoj kapital umnožen mojom preduzimljivošću, rekla si jednom da sam genije, mastermajnd, misleći na moje poslovne poduhvate, ali to nije bilo teško, Kornelija, u okruženju gde je sve akcija i reakcija i gde sve ide na dugme, teško je bilo samo ustajati iz kreveta, u čemu sam svaki put nekako uspevao, ali nisam kukao, kukanje je za idiote, tako je, igraju, Kornelija, a posle tvoja prokleta bolest, prvo slabost u nogama, pa u desnoj šaci, ono ispadanje olovke, naočara, češlja, pa onesveščivanje i epilepsija i onaj tumor, sedmočasovna operacija, škripa bolničkog kreveta u kojem si bezuspešno pokušavala da se okreneš na bok dok sam te držao za ruku, tvoji bolovi, Kornelija, onaj taj tvoj barokni Bog iz Marijenkirhe u kojeg „zbog svega i uprkos svemu“ nisi prestajala da veruješ, pa jedna, druga i peta upala pluća, traheostoma, želudačna sonda, crevna stoma, sve one kese, cela komoda puna tvojih kutija sa lekovima, kremama, pakovanja sa ovim i onim, baterija za ovo i ono, personalni asistenti u tri smene, tvoja ljubomora zbog one sestre koju sam odmah sutradan otpustio samo da ne paranoišeš, jer nikada te ne bih prevario, naročito ne sada, ne zvao se ja kako se već zovem, pa invalidska kolica, jedna, druga, peta, najbolja i najskuplja, naravno, i oni kratki periodi kada ti je dobro, evo kao sada na ovom ostrvu, blizu ekvatora, ne bih znao ni da ga pokažem na mapi, niti me zanima gde je, jer sve je to isto, Kornelija, igraju, a kada umreš, što je izvesnost i o čemu si hiljadu puta insistirala da pričamo, smireno i hladne glave, što priznajem da nikad nisam umeo, da budem blažen i smiren, meni će ostati ovaj pivski stomak i sve veća prostata i dva kokosa punjena pinjakoladom u rukama i ostaće mi nekakav novac i svi moji poslovi i površna poznanstva i cela starost i dva vanbračna sina, teška probisveta, koje jedva da poznajem i koje si me prošle godine naterala da priznam, dođavola, Kornelija, sve to nešto što će samo ličiti na život, i zato igraju, tako je, na dugme, levo i desno, napred i nazad, još samo kad bi napravili kolica koja bi mogla da poskakuju, kao oni automobili u crnačkom getu, u reperskim spotovima, znaš ih, a šteta, jer znam da bi skakala, tako lepo bi skakala, Kornelija, igraju.